

آزمون ۱۱ از ۱۵

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم – مرحله هشتم (۱۳۹۹/۱۲/۱۵)

ادبیات و علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی

۱. گزینه ۴ درست است.
واتر قیدن: پس رفت کردن، تنزل // متقاعد: قانع شده، مُجاب // خزین: غم‌انگیز // حشم: خدمتگزاران، خویشان و زیردستان
۲. گزینه ۴ درست است.
«برجک» بخشی از تانک است و هم‌معنی کُتل و پشته نیست.
۳. گزینه ۳ درست است.
رشحه: چکه، قطره // پور: پسر، فرزندِ مذکر // کیش: دین و آیین
۴. گزینه ۲ درست است.
املائی «امتناع» و «منشأ» اشتباه آمده‌است.
۵. گزینه ۱ درست است.
گزینه ۱: املائی مهابت (مهیّب بودن) و معمور (عمران شده و آباد) اشتباه آمده‌است.
گزینه ۲: املائی مسحور (سحرشده) اشتباه آمده‌است.
گزینه ۳: املائی ظُهر (پشت، متضادِ بطن) اشتباه آمده‌است.
گزینه ۴: املائی «نزه» (خرم و باصفا) اشتباه آمده‌است.
۶. گزینه ۲ درست است.
املائی «محاسن صلاح» اشتباه آمده‌است.
۷. گزینه ۴ درست است.
زاویه دید داستان «ارمیا» دانای کل (سوم شخص) است؛ یعنی نویسنده در ماجرای داستان حضور ندارد و فقط ماجرا را روایت می‌کند.
۸. گزینه ۴ درست است.
گزینه ۱: ۱) راستی - ماستی ۲) سینه - سینا ۳) در - بر
گزینه ۲: ۱) سلام - سلامت
گزینه ۳: ۱) سوی - موی ۲) سوی - کوی ۳) موی - کوی
گزینه ۴: ۱) غیرت - غیرت (غیر تو) ۲) غیر - غیرت ۳) جان - جهان ۴) دوست - پوست
۹. گزینه ۱ درست است.
گزینه ۱: تشبیه دارد. («دستِ رغبت» اضافهٔ اقترانی است نه استعاری).
گزینه ۲: «نبض موج» اضافهٔ استعاری است. (نسبت دادن اختیار به گرداب و تشخیص است، اما استعاره نیست زیرا مشبه انسان ذکر شده است). شاعر خود را به گرداب و «موج» مانند کرده‌است.
گزینه ۳: «دست چنار» اضافهٔ استعاری است. شاعر خود را به چنار مانند کرده‌است.
گزینه ۴: «مژگان ابر» اضافهٔ استعاری است. شاعر خود را به «گوهر» مانند کرده‌است.
۱۰. گزینه ۳ درست است.
سرگران بودن کنایه است. «خواب سنگین» حس‌آمیزی است. «زمستانی - بهارانی» تضاد است.
۱۱. گزینه ۳ درست است.
۱- تشبیه آب به آینه ۲- تشبیه باد به مشاطه ۳- تشبیه رعد به آوازهٔ احسان ۴- تشبیه ابر به چتر پری‌زاد ۵- تشبیه طوق گردن قمریان به چشم (که سر تا پای سرو را فرا گرفته است و نشانهٔ خیره ماندن و حیرت‌زدگی سرو است از دیدن شمشاد یار که استعاره از قامت یار است).
۱۲. گزینه ۴ درست است.
گزینه ۱: ۱- تا که (همان «تا» است، مانند «زیرا که» که همان «زیرا» است). ۲- تا

گزینه ۲: ۱- چو (وقتی که) ۲- چون (وقتی که)

گزینه ۳: ۱- تا ۲- تا

گزینه ۴: ۱- ار (اگر) ۲- گر (اگر) ۳- که

۱۳. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱: «یک مشت گل» در پایان مصراع، نقش تکرار دارد.

گزینه ۲: «جمله» در ابتدای بیت برابر است با «همه» و صفت مبهم برای «یاران» به شمار می آید. «جملگان» نیز در مصراع دوم متمم است.

«و» در هر دو مصراع، در میان دو جمله آمده است و حرف ربط هم پایه ساز جمله هاست؛ بنابراین هیچ یک از نقش های تبعی (بدل، معطوف، تکرار) در این بیت وجود ندارد.

گزینه ۳: «جمله در مصراع نخست «بدل» جزو جزوم» است. (در مصراع دوم «جمله» نهاد است)

گزینه ۴: «حاصل» معطوف «مراد» است.

۱۴. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۱: آب مرا می کشد (جذب می کند) // آبم گُشد = آب مرا می کشد

مفعول

مفعول

گزینه ۲: کشانمت = تو را بکشانم // بی دل و بی خودت کنم = تو را بیدل و بی خود کنم.

مفعول

مفعول

گزینه ۳: یار چو خار آیدت = یار برای تو مانند خار می آید (می شود، می نماید) // یار چه کار آیدت = یار به کارت نمی آید.

مضاف الیه

متمم

گزینه ۴: «ش» در هر دو مورد مفعول است.

۱۵. گزینه ۳ درست است.

ترکیب های وصفی: ۱- این خانه ۲- این خانه ۳- هر کس ۴- آن کس ۵- این خانه

ترکیب های اضافی: ۱- خاک خانه ۲- خس خانه ۳- بانگ در ۴- در خانه ۵- سلطان زمین ۶- سلیمان زمانه

توجه: همه در هر دو مصراع بیت نخست، بدل به شمار می آید.

۱۶. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۱: ۱- مست ۲- پیش شاه چین ۳- زود ۴- مستانه

گزینه ۲: ۱- دل تپان ۲- گرم ۳- تیز

گزینه ۳: ۱- بیخودانه ۲- فارغ از غم ۳- با خیال دوست شاد

گزینه ۴: ۱- اشک ریزان

۱۷. گزینه ۳ درست است.

در هر دو مورد به این مضمون اشاره شده است که پس از غلبه بر رنج و سختی بسیار، باز سختی و رنج دیگری روی می نماید.

۱۸. گزینه ۳ درست است.

بیت ۱: دنیا زودگذر است و جای دل خوش کردن نیست.

بیت ۲: مرگ دوستان و خویشان باید ما را به یاد مرگ خودمان و حساب قیامت بیندازد.

بیت ۳: این قوم (عاشقان خدا) از مرگ نمی هراسند (هم مفهوم با بیت صورت سؤال).

بیت ۴: موتوا قبل ان تموتوا (بمیرید پیش از آن که میرانده شوید).

۱۹. گزینه ۳ درست است.

شمشیر چوبی کارآمد نیست و کم ارزش است اما برای آمادگی جهت به دست گرفتن شمشیر آهنین لازم و مفید است، همچون

عشق میان آدمیان که اصیل و سرآمد نیست اما برای رسیدن به عشق خدا تجربه ای لازم و سودمند است.

۲۰. گزینه ۱ درست است.

در هر دو بیت به مفهوم جان فشانی و شهادت در راه میهن اشاره شده است در حالی که در بیت دوم فقط از وطن دوستی سخن

به میان آمده است نه کشته شدن در راه وطن. مفهوم بیت‌های ۳ و ۴ تناسب خاصی با بیت صورت سؤال ندارد.

۲۱. گزینه ۲ درست است.

به خوبی بجستند پیوند او: تلاش کردند با خوبی و مهربانی او را به حکومت و دربار ضحاک علاقه‌مند کنند.

۲۲. گزینه ۱ درست است.

بیت گزینه ۱، از خوش‌بختی کسی سخن می‌گوید که عشق خدا در وجود او خانه کرده‌باشد، در حالی که مفهوم مشترک چهار بیت دیگر این است که منشأ همه زیبایی‌ها و عامل اتفاقات جهان خداوند است.

۲۳. گزینه ۲ درست است.

بیت دوم مضمونی شخصی دارد و از بی‌کسی و درماندگی شاعر سخن می‌گوید، در حالی که صورت سؤال و سه گزینه دیگر، جنبه انقلابی - اجتماعی دارند و به شهادت آزادی خواهان و ادامه یافتن راه آنها اشاره دارند.

۲۴. گزینه ۲ درست است.

«زمین‌بوسی» کنایه از احترام بسیار است. «با مژگان گرد از جایی رفتن» و «سینه خیز به سوی رفتن» نیز نشانه احترام بسیار و قداست است.

۲۵. گزینه ۲ درست است.

در هر دو بیت به زندگی پس از مرگ (شهادت) و پرواز روح پس از جدایی از تن، به سوی آسمان اشاره شده است.

عربی، زبان قرآن

۲۶. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) اَمّت بیدار - امیدوارم - حق‌مان (۳) کمک کنید - دشمن را - عقب برانیم

(۴) اَمّت آگاه - مساعدت نمایید - آن را از دست داده‌ایم

۲۷. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۲) فعالیت (۳) با نشاط و خوشی - منجر شده است (۴) باعث - و

۲۸. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) جا باز کرد (۳) از کار مرد غمگین شد - برداشت - نزدیک (۴) با ناراحتی

۲۹. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) از سخن او شگفت‌زده شد. (۲) از حرف‌های او خوشش آمد. - بدهند (۴) او با حرف خود - شاه - بدهند

۳۰. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۲) زندگی بخیل - است - به حسابش رسیدگی می‌کنند (۳) این (۴) در حالی که - از او حساب می‌کشند

۳۱. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) نیکی کنند (۳) کسی که - ستم نمی‌کند - کسی که - نیکی می‌کند (۴) کسی دوست ندارد به او ظلم شود - خوبی کردن را

۳۲. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب: (بیتک - أَيْضاً) ؛ «لَكَ وَ أَيْضاً» ترجمه نشده‌اند.

۳۳. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) نمی‌دانند - افزایش می‌دهد (۲) را - نمی‌برید (۳) ایمان نمی‌آورید

۳۴. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب: کلمه «مگر» اضافه است و «هم» در «فوقهم» ترجمه نشده است. / بالایشان یا بالای سرشان صحیح می‌باشد.

۳۵. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) أَشَاهِد - قَفَر (۲) السَّنَجَابَ - الْأَشْجَار (۳) السَّنَجَابَ - الشَّجَرَة

ترجمه درک مطلب

استشرق در لغت به معنی طلب کردن شرق و مستشرق، متفکر و پژوهشگر غربی مسیحی است که در تحقیق و بررسی مشرق زمین و تمدن‌های شرقی و هر آنچه به آن از عقیده و دین و فرهنگ و تاریخ، مرتبط است فعالیت می‌کند و هویت مستشرق اگر در زبان‌های مشرق زمین و ادبیاتش تبحر نداشته باشد محقق نمی‌شود چرا که مستشرق متخصصی است که زبان‌های شرقی را به خوبی فرا گرفته یا یکی از علوم شرق را به خوبی یاد گرفته و در این زمینه از دانشگاه‌ها فارغ‌التحصیل شده باشد. آنچه در نزد جهان معروف است آن است که مستشرقان چیزی جز پنجره‌های ورودی استعمار نیستند که برای رابطه استعماری با مسلمانان و سلطه بر آنان و زیاد شدن نفوذشان نقشه می‌کشند ولی این به این معنی نیست که هیچ‌یک از مستشرقان با انصاف نبوده تا بدون اینکه نیت بدی داشته باشد به کار بررسی و تحقیق در شرق بپردازد. همانطور که این به معنی آن نیست که پژوهش‌های مستشرقان و تلاش‌هایشان، به تمدن‌های عربی اسلامی خدمات ارزشمندی تقدیم نکرده است. بلکه تعدادی از آنان منصف و نقش مهمی در آشنا کردن مسلمانان با برخی جزئیات تمدنشان و باز نشر نوشته‌هایی که به آن اهمیت نداده‌اند، دارند. پس برخی از آنان برخی از کتاب‌های اسلامی را به زبان‌های بیگانه ترجمه کرده‌اند، از جمله رینولد نیکلسون که دیوان مثنوی را ترجمه و در هشت جلد شرح داده است. و برخی از آنان در خلال تحقیقاتشان درستی این دین را درک کرده‌اند پس کسانی از آنان مسلمان و اسلامشان را اعلام کرده و برخی‌شان به حقانیت آن اعتراف کرده‌اند و کسانی هم از سر غرور یا تعصب یا ترس از کلیسا مسلمان نشده‌اند.

۳۶. گزینه ۳ درست است.

(۱) مهارت و تعمق در یک زبان شرقی از شرط‌های محقق شدن هویت مستشرق است!

(۲) نه آن است که هر که ادعای مستشرق بودن کند، در نظراتش منصف است!

(۳) اساس و پایه استشرق همیشه بر رابطه استعماری بوده است!

(۴) بررسی و پژوهش شرق و تمدن‌هایش هدف اصلی متخصصین علوم مشرق زمین بوده است!

۳۷. گزینه ۴ درست است.

ترجمه گزینه‌ها به ترتیب:

(۱) اقرار برخی مستشرقان دلیل بر حقانیت دین اسلام است!

(۲) علی‌رغم اینکه مستشرقان درستی دین اسلام را فهمیدند اما اسلام نیاوردند!

(۳) تمدن‌های عربی اسلامی با تلاش بزرگ مستشرقان با انصاف به پیشرفت رسیده‌اند!

(۴) مستشرق باید یک زبان شرقی را به خوبی فرا بگیرد و از دانشگاه با تخصص در آن زبان دانش آموخته شود!

۳۸. گزینه ۱ درست است.

ترجمه گزینه‌ها به ترتیب:

(۱) بعضی از مستشرقان در غرب از اسلام دفاع می‌کردند و کتاب‌های مسلمانان را منتشر می‌کردند!

(۲) مستشرق کسی است که شرق را در مفهوم و معنی طلب می‌کند نه از نظر جغرافیایی!

(۳) هر آنچه به شرق تعلق دارد، موضوعی انگیزشی برای پژوهشگر مستشرق است!

(۴) نظر جهانیان درمورد مستشرقان آن است که آنان راه سلطه بر مشرق زمین هستند!

۳۹. گزینه ۱ درست است.

ترجمه گزینه‌ها به ترتیب:

- مستشرق

- (۱) باید فرهنگ اسلامی را بدون تعصب و هدف غیر استعماری و سلطه خواهی بررسی کند!
- (۲) برتری بر دانشمندان دارد زیرا به باز نشر کتاب‌های فراموش شده در بین مسلمانان اهمیت می‌دهد!
- (۳) باید اسلام بیاورد و اسلامش را بعد از بررسی دین اسلام و دانستن درستی آن اعلام کند!
- (۴) باید فعالیت و پژوهش و تحقیق را با نیتی درست انجام دهد تا بتواند برای مسلمانان نقش معرفی کننده ایفا کند!

۴۰. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) له حرفان زائدان - منصوب (۳) للغائبین - متعدي - وصفية (۴) تفعل - مجهول

۴۱. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) للمخاطب - تفعل (۳) مُتَقَدِّم - لازم - وصفية (۴) للمخاطب - تفعل - وصفية

۴۲. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) مؤنث - مفعول (۳) اسم المفعول - مبني (۴) اسم المفعول (من وزن فَعَلَ) و حروفه الأصلية (ح ب ر)

۴۳. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب: (المُؤَاطَن - اِهْتِمَامًا). صحيح آنها می‌شود: المُؤَاطِن - اِهْتِمَامًا

۴۴. گزینه ۳ درست است.

الحمضية به معنای اسیدی است توضیح جمله برای «أُسْمِدَة» هست به معنای کودها

۴۵. گزینه ۱ درست است.

گزینه‌ها به ترتیب:

- (۱) رجلٌ: مبتدا و مرفوع / كريمٌ صفت مفرد و مرفوع / خصالاً: موصوف و مفعول و منصوب / تُعْجِبُهُ: جمله وصفی برای خصالاً
- (۲) رياحٌ: موصوف و فاعل و مرفوع / و خَرَبَتْ: جمله وصفی
- (۳) صديقاتٌ: موصوف و خبر و مرفوع / و يُنْقِذَنَّكَ جمله وصفی
- (۴) أَيْامٌ: موصوف و فاعل و مرفوع / و يفرح فيه الفقراء: جمله وصفی

۴۶. گزینه ۳ درست است.

گزینه‌ها به ترتیب: در گزینه ۳ «دائماً» صفت نیست بلکه قید زمان است پس مساعدة: مفعول مطلق تأکیدی

- (۱) إحساناً: مفعول مطلق نوعی چون لا تُبْطِلُهُ جمله وصفی آن است.
- (۲) محاولةً مفعول مطلق نوعی چون أَكْثَرُ صفت مفرد آن است.
- (۴) نظرَ مفعول مطلق نوعی چون البهجة مضاف الیه آن است.

۴۷. گزینه ۱ درست است.

گزینه‌ها به ترتیب:

- (۱) اکتفی: فعل لازم است چون مفعول ندارد.
- (۲) تتالون: فعل متعدی و البرّ: مفعول / تَغَيَّرُوا: فعل متعدی / و ما: مفعول
- (۳) یسْتَرْ: فعل متعدی و نفسه: مفعول
- (۴) بلغنی: فعل متعدی و «ی»: مفعول / دعا: فعل متعدی / و «ك»: مفعول

۴۸. گزینه ۳ درست است.

گزینه‌ها به ترتیب:

در سه گزینه دیگر «لام» امر و جازمه است و معنای باید می‌دهد ولی در گزینه ۳ «لام» ناصبه است زیرا بعد از فعل دیگری آمده و علت وقوع آن را بیان می‌کند و معنای تا یا برای اینکه می‌دهد، پس ناصبه است!

۴۹. گزینه ۴ درست است.

گزینه‌ها به ترتیب:

چون «لِیُشَاهِدُوا» امر غائب است پس منفی آن می‌شود نهی غائب یعنی «لَا یُشَاهِدُوا»، پس نون باید حذف شود!

۵۰. گزینه ۴ درست است.

ترجمه سؤال:

دویست ماهی در برکه‌ای زندگی می‌کردند، ناگهان صیادانی آمدند و پنجاه تا از آنها را صید کردند. چند درصد ماهی‌ها در برکه ماندند؟ جواب یک سوم معادل ۷۵٪

دین و زندگی

۵۱. گزینه ۱ درست است.

سال دوازدهم - صفحه ۹۶

مفهوم توبه درباره خداوند یعنی درهای رحمتش را به روی انسان می‌گشاید و آرامش را به قلب او باز می‌گرداند.

۵۲. گزینه ۲ درست است.

سال دوازدهم - ص ۹۸

شیطان ابتدا انسان را با این وعده که گناه کن و بعد توبه کن به سوی گناه می‌کشاند و وقتی که او آلوده شد از رحمت الهی مأیوسش می‌سازد.

امام باقر (ع) به محمدبن مسلم تذکر داد و فرمود: مراقب باش مؤمنین را از رحمت الهی مأیوس نکنی.

۵۳. گزینه ۴ درست است.

سال دوازدهم - ص ۹۷

خداوند می‌فرماید: ﴿قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلَىٰ انْفُسِهِمْ﴾ - بگو ای بندگان من که بسیار به خود (عالی) ستم روا داشته‌اید از رحمت الهی ناامید نباشید چون خداوند همه گناهان را می‌بخشد.

باید لحظه‌های توفیق توبه را شکار کرد تا خود را در دامن مهر خداوند انداخت.

۵۴. گزینه ۱ درست است.

سال دوازدهم - ص ۹۷

خداوند می‌فرماید: «کسی که باز گردد و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می‌کند زیرا خداوند آمرزنده و مهربان است.»

۵۵. گزینه ۲ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۴۲-۱۴۰

(الف) زیارت جامعه کبیره ← امام هادی (ع)

(ب) گسترش معارف از طریق دعا ← امام سجاد (ع)

(ج) پایه‌گذاری یک مدرسه علمی بزرگ در مدینه ← امام باقر (ع)

۵۶. گزینه ۳ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۴۳ و ۱۳۵

با توجه به آیه ﴿الْم تَرِ الْذِینَ یُزْعَمُونَ اَنْهُمْ...﴾ وظیفه مسلمانان در قبال طاغوت: ﴿وَقَدْ اَمَرُوا اَنْ یُکْفَرُوا بِهِ﴾ است یعنی با

آنکه به آنان دستور داده شد که به طاغوت کفر ورزند.

- شیعه بودن تنها به اسم نیست بلکه اسم باید با عمل صالح همراه باشد تا پیرو حقیقی آنان شویم.

۵۷. گزینه ۱ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۵۱-۱۵۰

گزینه ۱: آیه ﴿ذلک بأن الله لم یک مغیراً...﴾ - «خداوند نعمتی را که به قومی ارزانی کرده است تغییر نمی‌دهد مگر آنکه آنها خود وضع خود را تغییر دهند.» ← یکی از نعمت‌ها بهره‌مندی کامل از وجود حضرت مهدی (عج) است (علت غیبت امام زمان)

امام عصر ← نامه‌ای ← شیخ مفید می‌فرمایند: ما از اخبار و احوال شما آگاهیم... منظور ولایت معنوی امام عصر (عج) است. و مربوط به دوران غیبت کبری می‌باشد.

۵۸. گزینه ۳ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۱۲-۱۱۱-۹۹

الف) خاموشی میل به توبه ← تسويف (به تأخیر انداختن توبه)

ب) ﴿قل فیہما اثم کبیر﴾ ← شراب و قمار

ج) ﴿ساء سیلاً﴾ ← زنا

۵۹. گزینه ۲ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۵۲-۱۴۹

- در عصر غیبت امام عصر (عج): مرجعیت دینی و ولایت ظاهری ← عالمان دین
- خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده است.

۶۰. گزینه ۱ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۱۱

نگاه خداوند در صدور احکام به ضررهای یک عمل است نه دوست داشتن یا نداشتن مردم و قرآن در این زمینه می‌فرماید: «بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است و بسا...»

۶۱. گزینه ۲ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۱۳

از آنجا که ایمان داریم این قوانین فرمان‌های خداست با اعتماد به نفس بالا و توکل بر او وارد عمل می‌شویم در این صورت هم زمینه را برای آگاهی دیگران نسبت به اسلام فراهم می‌نماییم و هم از اسلامان در صحنه عمل و زندگی دفاع می‌کنیم.

۶۲. گزینه ۱ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۵۸-۱۵۷

- ﴿و نرید ان نم علی الذین استضعفوا فی الارض﴾ ← ﴿و نجعلهم ائمه و نجعلهم الوارثین﴾

- ﴿و لقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها﴾ ← ﴿عبادی الصالحون﴾

۶۳. گزینه ۲ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۵۸

اعتقاد به منجی علت همکاری بین پیروان پیامبران است و این همکاری سبب (علت) نزدیکی و همدلی حق‌طلبان و مانع توطئه‌های ستمگران می‌شود.

۶۴. گزینه ۳ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۷۱

خداوند می‌فرماید: «نمی‌شود که مؤمنان همگی اعزام شوند پس چرا از هر گروهی جمعی از آنها اعزام نشوند (یعنی فهم عمیق و تخصصی در دین مقدور همگان نیست) تا دانش دین را به طور عمیق بیاموزند و آن‌گاه که به سوی قوم خویش بازگشتند آنها

را هشدار دهند باشد که آنان از کیفر الهی بترسند.»

۶۵. گزینه ۴ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۷۳ و ۱۷۱

امام صادق (ع) می‌فرماید: «فاما من كان من الفقهاء صائنا لنفسه...»

هر کس از فقیهان که نگهدارنده نفس خود

و ثمره هجرت گروهی از مؤمنان با هدف تفقه در دین برای مردم ﴿لعلهم يحذرون﴾ می‌باشد، یعنی «از کیفر الهی بترسند».

۶۶. گزینه ۲ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۸۴-۱۸۳

وظیفه پیامبر اکرم (ص) پس از تصمیم‌گیری ← ﴿فاذا عزم فتوکل علی الله﴾ (توکل بر خداست) و دستور قرآنی ﴿ولا تطع

الکافرين و المنافقين﴾: «و از کافران و منافقان اطاعت مکن» درباره موضوع قاعده نفی سبیل و یا حفظ استقلال کشور و

جلوگیری از نفوذ بیگانگان است.

۶۷. گزینه ۴ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۸۵-۱۸۴

حق رهبر بر مردم یعنی وظیفه مردم ← حفظ وحدت و همبستگی اجتماعی است.

حق مردم بر رهبر یعنی وظیفه رهبر ← تصمیم‌گیری براساس مشورت

۶۸. گزینه ۳ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۴۰

قرآن می‌فرماید: «آیا کسی که دین را تکذیب می‌کند دیده‌ای؟ او همان کسی است که یتیم را با خشونت از خود می‌رانند و

دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی‌نماید.»

۶۹. گزینه ۱ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۲۸-۱۲۶

آیه ﴿و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً...﴾ نشانه برای اهل تفکر است. ﴿لقوم یتفکرون﴾ درباره ارتقای جایگاه خانواده و

احیای منزلت زن است.

و آیه ﴿قل هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون انما یتذکر اولوالالباب﴾ درباره موضوع دعوت به تفکر و تدبیر و خردورزی

می‌باشد.

۷۰. گزینه ۳ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۲۴

مردودیت عمل به دلخواه خود در جامعه یعنی ای اهل ایمان از خدا و پیامبر و صاحبان امرتان اطاعت کنید.

۷۱. گزینه ۴ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۳۵

قرآن می‌فرماید: «پس همان گونه که فرمان یافته‌ای استقامت کن (وظیفه رهبر) و همچنین کسانی که با توبه سوی خدا

آمده‌اند (وظیفه مردم) و طغیان نکنید که خداوند آن چه را که انجام می‌دهید می‌بیند.»

۷۲. گزینه ۲ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۴۰-۱۳۹

رسول خدا (ص) می‌فرماید: «برترین جهاد سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.»

و همچنین ایشان می‌فرماید: «هر شاگردی که برای تحصیل علم به خانه عالمی رفت و آمد کند زمین برای او طلب آمرزش

می‌کند.»

۷۳. گزینه ۳ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۵۰

جدی‌ترین آسیب مصرف‌زدگی در تمدن جدید تغییر الگوی زندگی و دل‌مشغولی دائمی مردم به کالاهای گوناگونی است که همه روزه وارد بازار می‌گردد و اذهان و افکار را به خود مشغول می‌کند و در نتیجه انسان را از اساسی‌ترین نیاز خود یعنی پرورش و تکامل بعد معنوی و متعالی خویش غافل می‌سازد.

۷۴. گزینه ۴ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۵۲

تمدن جدید با نگاه مادی بر انسان به ویژه در حوزه روابط زن و مرد بیشترین آسیب‌ها را به نهاد خانواده وارد کرده است.

۷۵. گزینه ۱ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۴۹-۱۵۱

الف) ظهور پدیده استعمار ← از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل است.
ب) مشارکت مردم در تشکیل حکومت ← از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل است.
ج) توانایی بهره‌مندی بیشتر از طبیعت ← از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم است.

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۱ درست است.

نیروی عقل در انسان از مصادیق «هدایت عمومی» است.

۵۲. گزینه ۲ درست است.

طرح جامعی که هدف اصلی آن کمال انسان و تأمین سعادت همگانی است «مکتب» نامیده می‌شود.

۵۳. گزینه ۴ درست است.

انسان برای رسیدن به سعادت نیازمند «هدایت عمومی» است.

۵۴. گزینه ۱ درست است.

الهامات غریزی در حیوانات نمونه‌ای از «هدایت الهی» است.

۵۵. گزینه ۲ درست است.

«نامتناهی بودن دامنه شناسایی جهان» از عوامل اساسی نقص نسبی دانش بشری است.

۵۶. گزینه ۳ درست است.

پی بردن به راز خلقت انسان از توان انسان زمینی خارج است زیرا «حاطه جزء بر کل محال است.»

۵۷. گزینه ۱ درست است.

انسان برای رسیدن به خودآگاهی نیازمند «کمک از طرف پروردگار و غیب» است.

۵۸. گزینه ۳ درست است.

«آلبرت اینشتاین» بیان داشته است که حدسیات سرانجام به فضای بی‌پایان منتهی می‌گردد.

۵۹. گزینه ۲ درست است.

دانش بشری به علت «ناتوانی داشتن در بُعد مادی و معنوی» از حل تمام مشکلات زندگی انسان عاجز است.

۶۰. گزینه ۱ درست است.

اگر از ماهیت علم غافل باشیم، نتیجه منطقی آن «علم‌زدگی» خواهد شد.

۶۱. گزینه ۲ درست است.

برای ایمان و اعتقاد ما به عالم طبیعت «حواس» کافی است.

۶۲. گزینه ۱ درست است.

پیغمبران راهنمایان جهان «غیب» و «غیر محسوس‌اند»

۶۳. گزینه ۲ درست است.
نگرانی از مرگ مولود «میل به جاودانگی» است.
۶۴. گزینه ۳ درست است.
از دیدگاه تعلیم آسمانی مرگ «گام نهادن در حیات نوین است».
۶۵. گزینه ۴ درست است.
از نظر عقل سلیم انسانی، فرار از ضرر و خسارت «لازم و ضروری» است.
۶۶. گزینه ۲ درست است.
مهم‌ترین دلیل انکار معاد «سرگرم شدن به لذات حیوانی» است.
۶۷. گزینه ۴ درست است.
«دفع ضرر احتمالی»، پذیرش معاد را از ناحیه «عقل» قطعی می‌نماید.
۶۸. گزینه ۳ درست است.
برای اثبات معاد مطلب «حکمت خداوند متعال» به ضرورت معاد اشاره دارد.
۶۹. گزینه ۱ درست است.
خواب‌هایی که بر غیر مادی بودن روح اشاره دارند مؤید «خبر از آینده» هستند.
۷۰. گزینه ۳ درست است.
«حکمت خداوندی و عدل الهی» بر وقوع معاد دلالت دارند.
۷۱. گزینه ۴ درست است.
در عالم بیداری به علت اینکه «توجه روح بیشتر به تدبیر بدن معطوف است» از سیر به عالم بالا، غافل و ناتوان است.
۷۲. گزینه ۲ درست است.
تردیدی وجود ندارد که در میان همه تغییرات روحی و اخلاقی یک محور ثابت و یک حقیقت «تغییرناپذیر» در سراسر «عمر ما» وجود دارد که ضامن وحدت ماست.
۷۳. گزینه ۳ درست است.
حقیقت وجود انسان «روح» است و شخصیت و هویت واقعی انسان همان «من واقعی» است.
۷۴. گزینه ۴ درست است.
بعد از جدایی روح از جسم، روح به «حیات خود ادامه می‌دهد».
۷۵. گزینه ۱ درست است.
بیت «ما کشته نفسیم و بس آو خ که برآید / از ما به قیامت که چرا نفس نکشتیم» با «پرهیزکاران و پارسایان واقعی کسانی هستند که در دنیا به اصلاح نفس خویش می‌پردازند» ارتباط مفهومی دارد.

انگلیسی

۷۶. گزینه ۳ درست است.
با توجه به وجود زمان گذشته ساده در قسمت شرط، باید در قسمت نتیجه از would, might, could استفاده کنیم تا جمله شرطی نوع ۲ ساخته باشیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴). در جای خالی نیاز به صفت مفعولی satisfied به معنای «راضی» داریم نه صفت فاعلی satisfying به معنای «راضی کننده» (رد گزینه‌های ۱ و ۲).
۷۷. گزینه ۴ درست است.
با توجه به زمان‌های موجود در گزینه‌ها برای قسمت شرط، قطعاً نمی‌توان از could استفاده کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳). در قسمت شرط نمی‌توان از will استفاده کرد (رد گزینه ۲). بعد از فعل promise به معنای «قول دادن» نیاز به مصدر با to داریم (رد گزینه‌های ۲ و ۳). دقت کنید که در شرطی نوع اول، در قسمت نتیجه می‌توان از can, may, will استفاده کرد.

۷۸. گزینه ۳ درست است.

در جای خالی اول، نیاز به مفهوم «که» داریم تا معنای جمله درست در بیاید. در نتیجه، باید از ضمیر موصولی استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴). در جای خالی دوم، نقش the students برای فعل ask به معنای «خواستن» مفعولی است. در نتیجه، نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

۷۹. گزینه ۱ درست است.

با توجه به وجود زمان گذشته ساده در قسمت شرط، باید در قسمت نتیجه از would, might, could استفاده کنیم تا جمله شرطی نوع ۲ ساخته باشیم (رد گزینه‌های ۲ و ۳). از سوی دیگر، بکارگیری مفهوم «که» در جمله باعث می‌شود تا جمله بی‌معنا شود. در نتیجه، نباید از ضمیر موصولی استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۳ و ۴). همچنین، نقش scientist برای فعل invite به معنای «دعوت کردن» مفعولی است. پس باید از ساختار مجهول استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

۸۰. گزینه ۲ درست است.

ترجمه جمله: «پلیس باور دارد که دستکش‌های سیاه، سرنخی خواهد بود برای یافتن هویت فردی که راننده بیچاره را کشت.»
(۱) توجه، نکته، یادداشت (۲) سرنخ، راهنمایی (۳) شکل (۴) نصیحت

۸۱. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: «به نظر من، سلامت او نتیجه یک رژیم غذایی متوازن و یک سبک زندگی سالم و فعال است.»
(۱) تقاضا (۲) منبع، ذخیره (۳) رسم، سنت (۴) محصول، نتیجه

۸۲. گزینه ۲ درست است.

ترجمه جمله: «دانشمندان سخت در تلاش هستند تا درمانی برای بیماری نادری پیدا کنند که می‌تواند مستقیماً به آلودگی هوا ربط داشته باشد.»
(۱) با شور و نشاط (۲) به طور مستقیم، مستقیماً
(۳) به طور تدریجی (۴) به طور هوشمندانه

۸۳. گزینه ۳ درست است.

ترجمه جمله: «آنها از روی تجربه می‌دانند که هیچ راه حل جادویی برای مشکل گرمایش هوا وجود ندارد.»
(۱) داوطلبانه (۲) متضاد، برعکس
(۳) جادویی (۴) خوش مشرب، معاشرتی

۸۴. گزینه ۱ درست است.

ترجمه جمله: «در این جامعه سنتی، به بچه‌ها آموزش داده می‌شود که بدون هیچ چون و چرا از خواسته‌های والدینشان اطاعت کنند.»
(۱) اطاعت کردن (۲) جذب کردن
(۳) گیج کردن، اشتباه گرفتن (۴) تولید کردن

۸۵. گزینه ۲ درست است.

ترجمه جمله: «یک تحقیق جدید نشان داده است که چنین موضوعات فنی از اهمیت بالایی برای جامعه علمی برخوردار هستند.»
(۱) تخیلی، خیالی (۲) علمی (۳) رایج، مشترک (۴) جداگانه

۸۶. گزینه ۱ درست است.

ترجمه جمله: «دانش‌آموزان برای ترجمه آن کلمه دچار مشکل می‌شوند چرا که هیچ معادل دقیقی برای آن در زبان فارسی وجود ندارد.»
(۱) معادل (۲) احتمال (۳) دستورالعمل، راهنما (۴) حاشیه، فاصله

۸۷. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: «رهر آنها مسئولیت کامل شکست را پذیرفت، اما من فکر می‌کنم که عدم موفقیت آنها نشان‌دهنده ناتوانی آنها در درک اهمیت پروژه است.»

- (۲) خراب کردن، ضایع کردن
(۴) درک کردن، قدردانی کردن

- (۱) هشدار دادن
(۳) تولید کردن

۸۸. گزینه ۱ درست است.

مطابق با ساختار شرطی نوع ۱ و با توجه به وجود will در قسمت نتیجه، در قسمت شرط باید از زمان حال ساده استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۲ و ۳). نقش we برای فعل keep on به معنای «دامه دادن» فاعلی است، در نتیجه باید از ساختار معلوم استفاده کنیم (رد گزینه ۴).

۸۹. گزینه ۲ درست است.

- (۱) علی‌رغم اینکه (۲) بنابراین (۳) در حالی که (۴) به جای

۹۰. گزینه ۳ درست است.

- (۱) تزئینی (۲) احساسی (۳) کاربردی (۴) نگران

۹۱. گزینه ۲ درست است.

با توجه به ساختار جمله، نیاز به مفهوم «که» داریم تا جمله معنادار شود. در نتیجه، در جای خالی باید ضمیر موصولی داشته باشیم (رد گزینه‌های ۱ و ۳). نقش cars برای فعل power به معنای «انرژی لازم برای راه انداختن چیزی را فراهم کردن» مفعولی است. در نتیجه، ساختار مجهول مورد نیاز است (رد گزینه ۴).

۹۲. گزینه ۴ درست است.

- (۱) درآمد (۲) طراحی، طرح (۳) لذت (۴) تلاش

۹۳. گزینه ۱ درست است.

براساس متن، تمام موارد زیر درست هستند به جز -----.

ضرب‌المثل‌های متقابل می‌توانند به عنوان دلیلی محسوب شوند برای اینکه چرا ضرب‌المثل‌ها می‌توانند ارزش‌های فرهنگی را نشان دهند

۹۴. گزینه ۳ درست است.

کارکرد پاراگراف ۲ در ارتباط با پاراگراف ۱ چیست؟

پاراگراف ۲ دلایلی بر خلاف ادعایی که در پاراگراف ۱ شده است ارائه می‌دهد.

۹۵. گزینه ۳ درست است.

کلمه underlying که زیر آن در پاراگراف ۲ خط کشیده شده است از نظر معنایی به ----- نزدیک‌ترین است.

کلمه primary به معنای «اساسی، بنیادین»

۹۶. گزینه ۲ درست است.

متن احتمالاً با بحثی در مورد ----- ادامه پیدا خواهد کرد.

مطالعاتی در مورد ارتباط میان ضرب‌المثل‌ها و ارزش‌های فرهنگی

۹۷. گزینه ۳ درست است.

موضوع متن چیست؟

تعدادی منبع انرژی که به نظر نامحدود هستند

۹۸. گزینه ۱ درست است.

هدف نویسنده از گفتن جمله‌ای که در پاراگراف ۲ زیر آن خط کشیده شده است تأکید بر این موضوع است که -----.

خورشید منبع بسیار نیرومندی از انرژی است

۹۹. گزینه ۴ درست است.

کلمه their که در پاراگراف ۲ زیر آن خط کشیده شده است به چه چیزی اشاره دارد؟

کلمه people به معنای «افراد»

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

کدام یک از موارد زیر درباره منابع انرژی پایدار را از متن می توان نتیجه گیری کرد؟
مصرف انسان باعث کاهش مقدار آنها نمی شود.

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{1}{4}S + \frac{1}{4}\left(\frac{1}{4}S\right) + \frac{1}{4}\left(\frac{1}{4}\left(\frac{1}{4}S\right)\right) + \dots + \left(\frac{1}{4}\right)S \geq \frac{3333}{10000}$$

$$\frac{1}{4} \frac{1 - \left(\frac{1}{4}\right)^n}{1 - \frac{1}{4}} \geq \frac{3333}{10000} \Rightarrow 1 - \left(\frac{1}{4}\right)^n \geq \frac{9999}{10000}$$

$$\frac{1}{4^n} \leq \frac{1}{10000} \Rightarrow 4^n \geq 10000 \Rightarrow n \geq 7$$

حداقل می بایست ۷ مرحله انجام شود.

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

$$\frac{1}{3} \frac{1 - \left(\frac{1}{3}\right)^6}{1 - \frac{1}{3}} = \frac{728}{2 \times 729} = \frac{364}{729}$$

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

$$a_n = a(1+r)^n = (1 + 0.2)^6 \times 10000000 = 29859840$$

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

$$2 + 2^2 + 2^3 + \dots + 2^{12} = 2 \frac{2^{12} - 1}{2 - 1} = 8190$$

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{\sqrt{3}^9 - 1}{\sqrt{3} - 1} \times \frac{-\sqrt{3}^9 - 1}{-\sqrt{3} - 1} = \frac{3^9 - 1}{3 - 1} = \frac{19682}{2} = 9841$$

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

دنباله هندسی با قدر نسبت $q = \frac{\sqrt{2} + 1}{1}$ می باشد، پس جمله ششم برابر است با:

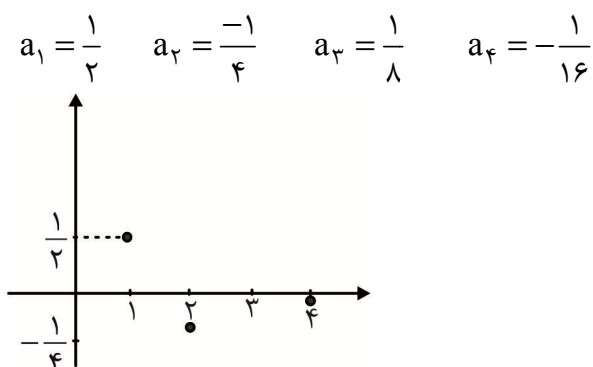
$$q = \sqrt{2} - 1 \times (\sqrt{2} + 1)^5 = (\sqrt{2} + 1)^4 = (3 + 2\sqrt{2})^2 = 17 + 12\sqrt{2}$$

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

$$(x+4)^2 = (x+1)(3x+6) \Rightarrow x = -\frac{5}{2} \Rightarrow -\frac{3}{2}, \frac{3}{2}, -\frac{3}{2} \Rightarrow a_7 = -\frac{3}{2}$$

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

مثلاً نمودار دنباله هندسی $a_n = -\left(-\frac{1}{2}\right)^n$ به شکل زیر است.

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

قدر نسبت دنباله برابر $\frac{1}{3}$ است.

$$S_{100} = \frac{100}{2} \left[2 \times \frac{3}{2} + 99 \times \left(\frac{1}{3} \right) \right] = 180$$

۱۱۰. گزینه ۱ درست است.

قدر نسبت دنباله هندسی برابر است با:

$$q = \frac{a_3 - a_2}{a_2 - a_1} = \frac{b_{28} - b_{10}}{b_1 - b_4} = \frac{18}{6} = 3$$

$$a_5 = \frac{1}{9} \times 3^4 = 9$$

۱۱۱. گزینه ۲ درست است.

$$x^2 - \frac{\sqrt{x}}{4} = x + 2 \Rightarrow 4x^2 - \sqrt{x} = 4x + 8$$

۱۱۲. گزینه ۳ درست است.

علی زیر تور قرار گرفته پس علی از محمد بلندتر است.

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

p	q	$\sim q$	$p \Rightarrow \sim q$	$p \wedge q$
د	د	ن	ن	د
د	ن	د	د	ن
ن	د	ن	د	ن
ن	ن	د	د	ن

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

گزاره ۳ در صورتی نادرست است که $p \wedge q$ درست و $p \vee q$ نادرست باشد که امکان ندارد.

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

اگر p درست باشد $p \wedge \sim q$ و $r \wedge p$ به ترتیب هم ارز $\sim q$ و r و در نتیجه $r \Rightarrow \sim q \Rightarrow r \vee r$ است.

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

الف) تولیدکنندگان معمولاً فرصت، تخصص و امکانات لازم را برای فروش تولیدات خود به مصرف‌کنندگان کشورهای دیگر ندارند؛ به همین دلیل، این کار را از طریق افرادی انجام می‌دهند به این افراد در اصطلاح «تاجر» یا «بازرگان» گفته می‌شود.

(ب) انسان‌ها به دلیل توانایی‌ها و خواسته‌های گوناگونی که دارند به برقراری ارتباط با یکدیگر نیازمندند.
(پ) تولید در شرایط اشتغال کامل مقایسه می‌شود.

۱۱۷. گزینه ۱ درست است.

امروزه همراه با گوناگون شدن کالاهای تولیدی و گسترش وسایل حمل و نقل و ظهور بسیاری از تحولات دیگر، تجارت با روش‌های علمی انجام می‌گیرد. در همه دانشگاه‌های دنیا نیز رشته‌های خاصی در زمینه تجارت و بازرگانی وجود دارد و هزاران نفر در این رشته‌ها به تحصیل مشغول هستند؛ بنابراین، هر کشور و سازمانی که نیروهای متخصص و آموزش دیده بیشتری در اختیار دارد در زمینه تجارت جهانی موفق‌تر است.

۱۱۸. گزینه ۴ درست است.

تجارت بین‌الملل برای تمامی کشورها و مؤسسات و افراد، می‌تواند سودآور باشد؛ زیرا اصل مزیت نسبی موجبات تخصص و تقسیم کار بین‌المللی را فراهم می‌آورد و کشورها با توجه به برتری یا مزیت نسبی خود در تولید یک یا چند کالا، و انتقال منابع از بخش‌های بدون مزیت به بخش‌های دارای مزیت، کمیت و کیفیت تولید خود را افزایش می‌دهند. در این صورت با تقسیم کار و مبادله، حجم و کیفیت کالاهای تولید شده در جهان افزایش می‌یابد و بنابراین سطح رفاه و زندگی مردم جهان بهبود می‌یابد. در نتیجه تجارت بین‌الملل، کالاهای خارجی وارد کشورها می‌شود و اگر این امر هدفمند و با مدیریت صحیح انجام شود، تولیدکنندگان داخلی به منظور رقابت با تولیدکنندگان خارجی به تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار می‌شوند.

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

در اینجا مفهوم مزیت نسبی اینکه در کنیا غذا نسبت به پوشاک دارد مطرح است.

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

کشورها متناسب با وضعیت اقتصادی خود، سیاست‌های تجاری مختلفی را انتخاب می‌کنند. چه بسا، کشوری برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی یا کاهش وابستگی خود به کالاهای وارداتی کشورهای دیگر، انواع موانع تجاری مثل تعرفه‌های گمرکی، عوارض وارداتی یا سهمیه وارداتی وضع کند یا برای تشویق صادرکنندگان داخلی به منظور نفوذ به بازارهای جهانی یا تشویق سرمایه‌گذاران خارجی به سرمایه‌گذاری در داخل، یارانه‌های مختلف و انواع تسهیلات اقتصادی و حقوقی ارائه کند.

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

افرادی که شغل آنها خرید محصول در مرکز تولید، و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی است در اصطلاح «تاجر» یا «بازرگان» گفته می‌شود.

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

تاجران می‌توانند با اطلاع از بازارهای کشورهای دیگر و نیازها و علایق مصرف‌کنندگان خارجی به تولیدکنندگان داخلی و افزایش رونق اقتصادی کشور کمک شایانی بکنند.

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

مزیت داشتن یا نداشتن، مفهومی ایستا و دائمی نیست؛ به عبارت دیگر اگر کشوری به دلیل محدودیت‌های طبیعی، مزیت اقتصادی نداشته باشد به این معنی نیست که نمی‌تواند به مزیت دست یابد.

اگر محصولی با هزینه تمام شده زیاد و کیفیت کم تولید شود با حمایت دولت یا مصرف‌کنندگان از آن (خرید کالای ملی)، می‌تواند مزیت به دست آورد. بدیهی است این حمایت‌ها باید مشروط، گام به گام و در محدوده زمانی معین باشد.

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

(الف) به آن دسته از هزینه‌های دولتی که صرف احداث بنا یا خرید کالاهایی می‌شود که با بقای اصلی آنها مورد استفاده قرار می‌گیرند، هزینه‌های سرمایه‌ای دولت می‌گویند.

(ب) سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی: این گونه سرمایه‌گذاری‌ها باعث تقویت توان اقتصادی کشور می‌شود و برای به ثمر رسیدن سایر فعالیت‌های اقتصادی بسیار ضروری است. می‌دانیم که اگر آب نباشد، کشاورزی امکان‌پذیر نیست و بدون برق، صنعت معنایی ندارد. همچنین جاده و خطوط آهن مناسب لازم است تا کالاهای تولید شده به سرعت به دست مصرف‌کنندگان برسد؛

بنابراین، هزینه‌های سرمایه‌گذاری زیربنایی که صرف ساخت و احداث جاده‌ها، خطوط راه آهن، شبکه‌های بزرگ آبرسانی، سدسازی، ساخت نیروگاه‌ها و کارهایی از این قبیل می‌شود، لازمه تحقق و بهره‌برداری مطلوب از فعالیت‌های اقتصادی است.

۱۲۵. گزینه ۳ درست است.

الف) مالیات‌هایی که تحقق آن به رفتار یا فعالیت اقتصادی (مانند واردات یا خرید) بستگی دارد، مالیات‌های غیرمستقیم نامیده می‌شود.

ب) انواع مالیات غیرمستقیم عبارتست از: مالیات بر نقل و انتقالات دارایی - حقوق و عوارض گمرکی - عوارض - مالیات بر فروش

۱۲۶. گزینه ۲ درست است.

هزینه‌هایی است که برای چرخش کار جاری ادارات و نهادها صرف می‌شوند؛ مانند هزینه‌های حمل و نقل، اجاره، آب و برق، تلفن و ملزومات اداری مثل کاغذ و قلم.

۱۲۷. گزینه ۱ درست است.

اگر کالا ضروری باشد بار مالیاتی بر دوش مصرف‌کننده است در غیر این صورت بین فروشنده و خریدار تقسیم می‌شود.

۱۲۸. گزینه ۴ درست است.

سیاست‌های جانب عرضه مانند بهبود فضای کسب و کار، در بلندمدت جواب می‌دهند ولی موجب حل اساسی مشکل می‌شوند.

۱۲۹. گزینه ۱ درست است.

دولت‌ها می‌کوشند زمینه رونق اقتصادی را فراهم آورند.

در چنین حالتی، فعالیت‌های تولیدی گسترش می‌یابد و تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدید بیشتر می‌شود. این به معنای ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و رسیدن به اشتغال کامل است.

۱۳۰. گزینه ۴ درست است.

دولت‌ها برای دستیابی به اهداف اقتصادی خود، انواع سیاست‌های اقتصادی را دنبال می‌کنند.

سیاست‌های اقتصادی دولت می‌تواند حرکت رو به پیشرفت کشور را کند سازد یا برعکس بر سرعت آن بیفزاید. بررسی تجربه کشورهای موفق نیز نشان می‌دهد که دولت‌ها در حرکت آنها به سمت پیشرفت تأثیر بسزایی داشته‌اند و با جدیت تمام برای دستیابی به رشد و توسعه بیشتر، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری می‌کنند.

علوم و فنون ادبی

۱۳۱. گزینه ۲ درست است.

«شعر نو تغزلی» محصول دوره سوم است.

توضیح یک نکته:

«در دوره دوم، اشعار نیما و دیگر نوگرایان در برخی نشریات از جمله روزگار نو و سخن منتشر می‌شد.» با توجه به این سخن غیرمستقیم در می‌یابیم که در دوره دوم «نشریات ادبی روزگار نو و سخن» منتشر می‌شدند. بنابراین نباید گزینه (۳) را گزینه غلط فرض نمود. هر چند کتاب درسی اشاره مستقیم به آن نداشته باشد.

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

کتاب «مدار صفردرجه» از احمد محمود است.

۱۳۳. گزینه ۲ درست است.

در داستان «کوتاه» جلوه‌گر شد.

۱۳۴. گزینه ۴ درست است.

این گزینه از ویژگی‌های ادبی این دوره نیست.

۱۳۵. گزینه ۳ درست است.

گزینه (۱) مربوط به سطح زبانی این دوره است.

گزینه (۲) مربوط به سطح ادبی این دوره است.

گزینه (۴) مربوط به سطح فکری نثر ادبیات معاصر است.

۱۳۶. گزینه ۱ درست است.

گزینه (۲): مربوط به سطح فکری نثر دوره انقلاب اسلامی است.

گزینه (۳): مربوط به سطح ادبی نثر دوره انقلاب اسلامی است.

گزینه (۴): مربوط به سطح زبانی نثر ادبیات معاصر است.

۱۳۷. گزینه ۳ درست است.

۱۳۸. گزینه ۲ درست است.

زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به «سبک خراسانی» نزدیک است.

۱۳۹. گزینه ۲ درست است.

تقطیع بیت: —U—UU— — — —

—U—UU— — — —

در رکن اول هر دو مصراع «بدال» و هجای پایانی هر دو مصراع کشیده است که در حکم یک هجای بلند است.

۱۴۰. گزینه ۳ درست است.

نام حاصل از تکرار رکن «مفاعیلن» هزج است.

تقطیع بیت: — — U — U — U — — — U

— — UU — — U — — — U

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

— — — — UU — — UU — — UU

— UU — — UU — — UU — — U —

رکن اول مصراع دوم: آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن

رکن پایانی مصراع اول: ابدال (فعلن) به جای (فعلن) آمده است. به جای دو هجای کوتاه یک هجای بلند آمده است.

هجای پایانی مصراع اول: هجای کشیده است که در حکم یک هجای بلند در نظر می‌گیریم. «بلند بودن هجای پایان مصراع».

۱۴۲. گزینه ۴ درست است.

وزن گزینه (۴) «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است اما دیگر گزینه‌ها «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است.

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

تقطیع بیت: — — — — UU — — U —

— — — UU — — U —

آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در هر دو مصراع، ابدال در رکن پایانی هر دو مصراع و یکسان بودن هجای پایان مصراع (بلند بودن هجای پایان مصراع) در مصراع دوم.

۱۴۴. گزینه ۱ درست است.

وزن این بیت «فاعلاتن مفاعیلن فعلن» است.

وزن گزینه (۲) «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است.

وزن گزینه (۳) «فعولن فعولن فعولن فعل» است.

وزن گزینه (۴) «فاعلاتن فعلاتن فاعلاتن فعلن» است.

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

در این دو گزینه، «بدال» به کار نرفته است.

تقطیع گزینه‌های دیگر به شکل «فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن»

تقطیع بیت (الف): — — — — UU — — UU — — U —

— UU — — UU — — UU — — U —

تقطیع بیت (پ): - - - - UU - - UU - - U -
 - UU - - UU - - UU - - U -
 تقطیع بیت (ث): - - - - UU - - UU - - U -
 - - - - UU - - UU - - U -

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

«عقیق» مشبّه است و در کنار مشبّه آمده است.
 دو «زنگی» استعاره از دو رشته گیسوی بافته شیرین است بر دو سوی قامت او.
 «شکر» استعاره از لبان شیرین است.
 «سیب» استعاره از چهره شیرین است.

۱۴۷. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱: ۱- «مو» ایهام تناسب زیرا معنای نکته می‌دهد اما در کنار «زلف» معنی رایجش نیز به ذهن خطور می‌کند.
 گزینه ۲: ۱- «پَر دل» به معنی «پُر تا یا پیچ در پیچ» آمده است اما معنی «دلیر» نیز از آن به ذهن خطور می‌کند («هندو» استعاره از گیسوی سیاه یار است).
 ۲- «چین» به معنای جعد و شکن زلف آمده است اما معنی کشور چین نیز به دلیل حضور «دلاوران» در ذهن تداعی می‌شود.
 ۳- «قلب» در معنی «دل» آمده است اما معنی «مرکز سیاه» نیز از آن به ذهن خطور می‌کند.
 گزینه ۳: ۱- «هوا» ایهام تناسب دارد زیرا به معنای «هوس» آمده است، اما «هوا و آسمان» نیز به دلیل حضور «تخت سلیمان» به ذهن می‌رسد.
 گزینه ۴: ۱- «قلب» به معنای قلبی آمده است، اما معنی «دل» نیز در ذهن تداعی می‌شود. («نقد روان» ایهام دارد: ۱- پول رایج ۲- استعاره از قطرات اشک)

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱: در سرعت اسب اغراق شده است، زیرا باد هم به گرد پایش نمی‌رسد!
 گزینه ۳: در بخشندگی و ثروت پادشاه اغراق شده است، زیرا چند فرسنگ کاروان شتر لازم است تا دینارهای اهدایی پادشاه را بار آنها کنند!
 گزینه ۴: در میزان بُرد تیرها اغراق شده است، زیرا تا ستارگان می‌رسند!

۱۴۹. گزینه ۱ درست است.

«شکر» استعاره از لب‌ها (یا دهان) و «گوهر» استعاره از دندان‌های ممدوح است. شاعر می‌گوید، به این دلیل او نمی‌خندید که دهانش باز نشود و دندان‌هایش نمایان نگردد تا آبروی صدف نرود. - دندان‌هایش از صدف سپیدتر بود - همچنین برای جدی بودن ممدوح، علتی شاعرانه ارائه شده است و حسن تعلیل وجود دارد.

۱۵۰. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۱: محیط (اقیانوس) استعاره از عالم عشق است. / تضاد میان «خراب - آباد» برقرار است.
 گزینه ۲: داشتن دل به صدف نسبت داده شده است. ← تشخیص / «گشاده شدن گره» و «افتادن گره» متضاد هستند.
 گزینه ۳: «خنده ماه» تشخیص و استعاره مکنیه است. / «شور» در کنار «نمکدان» ایهام تناسب دارد.
 گزینه ۴: «گل‌غذار» تشبیه است. / اسلوب معادله در بیت برقرار نیست.

۱۵۱. گزینه ۱ درست است.

بیت آ: «سفینه» در هر دو معنایش پذیرفتنی است: ۱- دیوان شعر ۲- کشتی
 بیت ب: «زال» استعاره از دنیا است و «دستان» در معنی «جادو» آمده است، اما معنی «پدر رستم» نیز از این دو به ذهن خطور می‌کند.
 بیت ت: در زیبایی و دلربایی یار اغراق شده است تا جایی که شاید آیینه را وادار به بوسه گرفتن از او کند.
 بیت س: «روز قیامت» استعاره از دلدار شهر آشوب است.

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۱: آرزوهای دنیوی دل را از معنویت باز می‌دارد؛ همچون ریشه که وقتی از دانه - که شبیه دل است، بیرون می‌زند، دیگر دانه دیده نمی‌شود.

گزینه ۲: پیری زمان مناسبی برای آرزوپردازی نیست؛ همچنان که تیغ آبدار برای آبیاری نهال نیست، برای بریدن آن است!

گزینه ۳: هرچه پیرتر می‌شوی، آرزوهایت بیشتر می‌شود. این مضمون عیناً در بیت صورت سؤال نیز آمده است.

گزینه ۴: دل بستن به آرزوهای دنیوی مایه گرفتاری در دوزخ است.

۱۵۳. گزینه ۴ درست است.

مفهوم مشترک سه بیت: یار آنچنان زیباست که خودش نیز شیفته زیبایی‌های خود می‌شود.

بیت «س» زیبارویان را بی‌وفا می‌داند اما بیت «ش» وفاداری را از ویژگی‌های نیک دلبران می‌شمارد.

۱۵۴. گزینه ۴ درست است.

در گزینه ۱، «باری» معنی باری تعالی می‌دهد؛ در گزینه ۲ به معنی میوه و محصول آمده است و در گزینه ۳ نیز همین معنا را می‌دهد. در بیت صورت سؤال و گزینه ۴ «باری» در معنی «به‌هرحال» آمده است.

۱۵۵. گزینه ۳ درست است.

مفهوم «از خدا فقط خود خدا را خواستن» در هر دو بیت تکرار شده است.

زبان عربی

۱۵۶. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- او را روشن می‌کند ۳- ای مردم - بدنبال او می‌رود ۴- هر امامی دنباله‌روی دارد

۱۵۷. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- همانا - جوجه‌ها ۲- ردگم کردن از شکارچی و دور کردن ۳- دسته‌ای - دورکنند

۱۵۸. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

۲- چاله کوچک - می‌ماند ۳- زندگی خود را - سپری می‌کند

۴- حفره کوچک - زندگی خواهد کرد

۱۵۹. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- همه چیزها - هنگامی زیاد می‌شود که - کند

۲- با ارزش شده است ۴- تمام چیزها - کم ارزش است - خواهد شد

۱۶۰. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ به «کم صحبت کردن» اشاره دارند، در حالی که گزینه ۲ می‌گوید با مردم به اندازه شعور و فهمشان صحبت کن!

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

چون این جمله حصر و اختصاص نیست کلمه «فقط» در ترجمه نادرست است. معنای صحیح عبارت:

قرأتُ الكتابَ التَّاریخیَّ إِلَّا مصادره!؛ کتاب تاریخی را بجز منابعش خواندم!

۱۶۲. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- ساعدنی - تعلیم ۲- البرنامج - تعلیم ۳- البرنامج - ساعدنی

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

۴- المَزَارَعُ و يُزَيِّ حركاتشان غلط است. صحيحشان: المَزَارِعُ و يُزَيِّ است.

۱۶۴. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

۲- متعدّد ۳- خبر أفعال الناقصة ۴- اسم المبالغة

۱۶۵. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

۱- مفعوله ضمير «نا» فيه ۲- مبين للنوع ۴- بزيادة حرفين (من باب تفعل)

۱۶۶. گزینه ۴ درست است.

۱- بعد از اِلَّا جار و مجرور آمده و چون در جمله قبل از اِلَّا همان حرف جرّ بکار نرفته پس حصر است.

۲- در جمله قبل از اِلَّا فاعل فعل «نال» نیامده پس «مَنْ» فاعل و اِلَّا برای حصر است.

۳- در جمله قبل از اِلَّا فاعل فعل «تعرف» نیامده پس «صاحب» فاعل و اِلَّا برای حصر است.

۴- شيئاً: مستثنی منه و «رداء» مستثنی و اِلَّا برای استثناء است.

۱۶۷. گزینه ۲ درست است.

۱- چون إعراب آخر فعل «يتكلم» مشخص نیست و هر دو معنی نفی و نهی درست است پس می توان آن را نهی گرفت.

۲- «لا تسعين» صيغة مخاطبة (مفرد مؤنث مخاطب) هست و «ن» از پایانش حذف نشده است، پس نفی است. ۳ و ۴- در

این دو گزینه چون فعلها مخاطب هستند و معنای نهی را هم می توانند داشته باشند پس درست است که آنها را ناهیه گرفت.

۱۶۸. گزینه ۱ درست است.

سؤال در واقع فعل أمر را می خواهد (به لِ یا مخاطب):

۲- «لا» نهی و عدم طلب است

۳- تکوین اسم و مصدر باب تفعیل است پس لِ حرف جر است: لتكوين: جار و مجرور

۴- لِ در لِتفهمَن ناصبه است زیرا معنای برای یا تا می دهد و علّت وقوع فعل قبل را بیان می کند.

۱۶۹. گزینه ۲ درست است.

وقتی «کیفیت» مصدر سؤال می شود ؛ در جواب آن سؤال، مفعول مطلق نوعی می آید. پس ۲ درست است.

گزینه ها به ترتیب:

۱- مُتَعَدِّياً: اسم فاعل است می تواند حال باشد که در تأکید فعل آمده است. ۳- «غضبان و عصبياً»: حالت شخص را بیان

می کنند، پس حال هستند. ۴- «تَعَدِّياً»: مفعول مطلق تأکیدی می باشد.

۱۷۰. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۱: «خائفاً»: حال است صفت نیست.

۲- عیش: مفعول مطلق نوعی است چون مضاف شده است به الفقراء

۳- إبتعاداً: مفعول مطلق نوعی است چون كثيراً صفت آن می باشد.

۴- إعتماًداً مفعول مطلق نوعی است چون «لا ينفصل منّي» جمله وصفی برای آن است.

تاریخ

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

درس ۸ صفحه ۱۰۴

نخستین اولویت‌ها پس از انقلاب میجی، تغییر وضع ناتوان ژاپن در رویارویی با خطر جهانگشایی غربی و جبران عقب ماندگی‌های نظام قبلی بود. اما در پاسخ به این نیاز اساسی، کشورهای غربی را سرمشق قرار دادند و گمان می‌کردند که هیچ ملت آسیایی نمی‌تواند از ریشه‌های اصیل خودش دژی بسازد که بتواند برابر طغیان و تهاجم غرب مقاومت کرده یا با آنها رقابت کند.

۱۷۲. گزینه ۴ درست است.

درس ۸ صفحه ۱۰۷

ایالات متحده آمریکا در طول جنگ به انگلستان و فرانسه کمک‌های مالی، تجهیزاتی و تدارکاتی می‌کرد، ولی حضور رسمی در جنگ نداشت. اما با ادعای حمله ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام، آمریکا رسماً به متفقین پیوست.

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

درس ۸ صفحه ۱۱۰

جلوگیری از گسترش قدرت آلمان و مقابله با متحدین در جنگ باعث همکاری شوروی و آمریکا شده بود.

۱۷۴. گزینه ۴ درست است.

درس ۸ صفحه ۱۱۳

یکی از مهم‌ترین آبراه‌های جهان از این منطقه عبور می‌کند و ارتباط بین غرب و شرق را فراهم می‌کند روزانه کشتی‌های فراوانی در این مسیر در رفت و آمدند و کالاهای مبادله شده بین کشورها از جمله نفت، را جابه‌جا می‌کنند.

۱۷۵. گزینه ۲ درست است.

درس ۹ صفحه ۱۲۳

نهضت ملی شدن صنعت نفت با اتحاد و یکپارچگی احزاب و گروه‌های سیاسی و مذهبی مختلف بر محور مبارزه با استعمار انگلیس آغاز شد.

۱۷۶. گزینه ۴ درست است.

درس ۱۰ صفحه ۱۳۱

امام خمینی در طول دوران تبعید در نجف اشرف با صدور اعلامیه به مناسبت‌های مختلف و فرستادن پیام به سران و مردم کشورهای اسلامی و نیز با تدریس مباحث ولایت فقیه، مبانی حاکمیت دینی را ترسیم می‌کردند.

۱۷۷. گزینه ۱ درست است.

درس ۱۴ صفحه ۱۵۶

یکی از هنرهای ممتاز و برجسته عصر صفویان هنر فلزکاری بود. در این دوره استفاده از فولاد توسعه بیشتری یافت و ظرافت، خلاقیت و زیبایی در خلق آثار هنری مورد توجه بیشتر هنرمندان این رشته قرار گرفت. بر روی بسیاری از آثار فلزی این دوره، اشعار زیبا و سخنان نغزی خوشنویسی شده است. یکی از ویژگی‌های فلزکاری عصر صفوی، طلاکاری روی فلزات است. این آثار به جز جنبه هنری، موجب رونق تجارت و کسب و کار نیز بودند.

۱۷۸. گزینه ۳ درست است.

درس ۱۴ صفحه ۱۵۴

هنر نگارگری در دوره شاه عباس اول به اوج شکوفایی خود رسید. در این دوره نقاش بزرگی به نام آقارضا عباسی با طرح‌ها و نوآوری‌های بی‌نظیرش، مکتب اصفهان را پایه‌گذاری کرد. مهم‌ترین نوآوری رضا عباسی در نگارگری این بود که زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت‌های اصناف و پیشه‌وران را به تصویر می‌کشید.

۱۷۹. گزینه ۲ درست است.

درس ۱۳ صفحه ۱۴۶

پرتغالی‌ها نخستین اروپاییانی بودند که از طریق راه‌های دریایی جدید به اقیانوس هند و خلیج فارس رسیدند. پس از آنها انگلیسی‌ها، فرانسوی‌ها و هلندی‌ها نیز از راه رسیدند. شاه عباس اول به انگلیسی‌ها، فرانسوی‌ها و هلندی‌ها اجازه داد در خلیج فارس برای خود پایگاه‌های تجاری برپا کنند. وی به انگیزه بهره‌برداری از دانش نظامی و فنی اروپاییان و نیز به منظور توسعه تجارت خارجی کوشید تا مناسبات دوستانه‌ای با کشورهای اروپایی برقرار کند.

۱۸۰. گزینه ۱ درست است.

درس ۱۲ صفحه ۱۳۰

هجوم ویرانگر چنگیزخان مغول به ایران که با ویرانی شهرها و نابودی بسیاری از آثار فرهنگی و هنری همراه بود، برای مدتی فعالیت‌های معماری را متوقف و کند کرد. اما دیری نپایید که جانشینان او تحت تأثیر فرهنگ و هنر ایرانی — اسلامی و با راهنمایی و تشویق فرهیختگان ایرانی به هنر و معماری تمایل نشان دادند و به بازسازی ویرانی‌ها، برپا ساختن شهرها و پدید آوردن آثار هنری پرداختند. ویژگی مهم معماری این دوره، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزیین ساختمان‌ها با گچ بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون بود. در این دوره همچنین از ترکیب آجر و کاشی نیز برای تزیین و زیباسازی بناها استفاده می‌شد.

جغرافیا

۱۸۱. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۵۹

مدیریت حمل و نقل عبارت است از کلیه فعالیت‌های برنامه‌ریزی و اجرایی با هدف بهینه کردن سامانه‌های حمل و نقل. حمل و نقل پایدار یعنی حمل و نقلی که در آن نیازهای مربوط به حمل و نقل به خوبی رفع شود و دسترسی عادلانه همه مردم، ایمنی آنها و سلامت محیط زیست در برنامه‌ریزی برای حال و آینده آن در نظر گرفته شود.

۱۸۲. گزینه ۴ درست است.

درس ۴ صفحه ۶۱

هر چه تعداد نقاطی که بر سر راه قرار می‌گیرند کمتر باشد قابلیت دسترسی آن مکان مطلوب‌تر است. زیرا تعداد نقاط بیشتر به معنای تراکم رفت و آمد و تأخیر زمانی بیشتر است.

۱۸۳. گزینه ۳ درست است.

درس ۵ صفحه ۹۴

زمین لغزش (زمین لغزه، رانش) در دامنه‌های نسبتاً پرشیب اتفاق می‌افتد و طی آن حجم عظیمی از مواد به طرف پایین جابه‌جا می‌شود. در این حرکت، تخته سنگ‌ها، ماسه و گل و لای یا ترکیبی از این مواد تحت تأثیر نیروی جاذبه به سمت پایین دامنه می‌لغزند.

۱۸۴. گزینه ۲ درست است.

درس ۵ صفحه ۹۴

ذوب تدریجی برف امکان نفوذ بیشتری را فراهم می‌کند و موجب اشباع مواد رسوبی سطح دامنه‌ها و از بین رفتن مقاومت آنها و سرانجام حرکتشان می‌شود.

۱۸۵. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۹۶

دامنه‌هایی که شیب زیادی دارند و حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته سطح آنها را پوشانده است، برای لغزش مستعدترند. همچنین، مقدار نفوذ باران در دامنه‌هایی که در مناطق مرطوب قرار دارند یا پوشیده از درختان و گیاهان متراکم‌اند و یا درز و شکاف بسیار دارند بیشتر و احتمال وقوع لغزش در آنها بالاتر است.

۱۸۶. گزینه ۴ درست است.

درس ۵ صفحه ۹۹

تمام گزینه‌ها از پیامدهای خشکسالی است ولی گزینه ۴ از علل خشکسالی به حساب می‌آید.

۱۸۷. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۸۴

جابه‌جایی زمین در امتداد گسل‌های فعال روی می‌دهد. فشار مداوم نیروهای زمین ساخت در اطراف قطعات گسل‌ها به تدریج ذخیره می‌گردد و سپس به طور ناگهانی با جابجایی دو قطعه گسلی آزاد می‌شود. شدیدترین تنش زمین لرزه در نقطه کانونی آن روی می‌دهد و هر چه از این نقطه فاصله بگیریم، از شدت تکان‌های ناشی از زمین لرزه کاسته می‌شود.

۱۸۸. گزینه ۱ درست است.

درس ۱۰ صفحه ۱۳۹

در این نوع نظام، بخش اعظم کشور به صورت تک ساخت است؛ فقط یک یا چند بخش کوچک به صورت ناحیه‌ای و خودمختار اداره می‌شوند و مناطق خودمختار اختیارات سیاسی و اجرایی ویژه‌ای در ناحیه خود دارند. نظام سیاسی کشورهای عراق، جمهوری آذربایجان و انگلستان از این نوع است.

۱۸۹. گزینه ۳ درست است.

درس ۱۰ صفحه ۱۳۸

نظام سیاسی تک ساخت از اروپا به دیگر نقاط جهان راه یافته و کشور فرانسه از پیش گامان این الگوست. در این نوع نظام سیاسی، کشور به واحدهای سیاسی و اداری کوچک‌تر مانند استان و شهرستان تقسیم می‌شود اما حکومت مرکزی حدود اختیارات آنها را تعیین می‌کند. در این نوع نظام اختیارات محلی محدود و نظام قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری متمرکز است.

۱۹۰. گزینه ۲ درست است.

درس ۱۰ صفحه ۱۳۴

مرزها در روابط یک کشور با کشورهای همسایه تأثیرگذارند و می‌توانند عاملی برای ثبات و آرامش یا اختلاف و منازعه باشند. به همین دلیل، حساسیت زیادی نسبت به مرزها وجود دارد و نظارت و مراقبت ویژه‌ای بر آنها اعمال می‌شود.

جامعه‌شناسی

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.

این چالش، چالشی منطقه‌ای نبود بلکه چالشی جهانی بود. بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند و آمریکا و شوروی به عنوان دو ابرقدرت در مرکز این دو قطب قرار داشتند.

۱۹۲. گزینه ۴ درست است.

از نظر مالتوس جمعیت‌شناس انگلیسی، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

۱۹۳. گزینه ۳ درست است.

- اگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی، معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ، با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید.

- پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو، ادامه یافت.

- اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند، کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند. براساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیر غربی حل می‌کنند.

۱۹۴. گزینه ۲ درست است.

طرف‌های درگیر در این دو جنگ، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را

توجیه می‌کردند. بر این اساس این دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشتند.

۱۹۵. گزینه ۳ درست است.

فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هر گونه تصرفی را در آن دارد. در این فرهنگ، انسان

بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.

۱۹۶. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۲:

بحران‌های اقتصادی در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شدند و از عوامل داخلی آنها اثر می‌پذیرفتند.

گزینه ۳:

آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران‌های اقتصادی تمامی جامعه را در برمی‌گیرد.

گزینه ۴:

بحران‌های اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

۱۹۷. گزینه ۳ درست است.

افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پُست مدرن: روشنگری مدرن از قرن نوزدهم صورتی تجربی و حسی پیدا کرده بود. از دیدگاه عالمان تجربی، شناخت غیرتجربی شناختی علمی و روشنگرانه نبود، ولی اینک با دانستن اینکه علم تجربی بدون استفاده از معرفت‌های غیر تجربی شکل نمی‌گیرد، استقلال معرفت علمی - تجربی نسبت به معرفت‌های غیر تجربی مخدوش شد و در نتیجه هویت روشنگرانه آن مورد تردید قرار گرفت.

۱۹۸. گزینه ۱ درست است.

ناتوانی جهان غرب برای توجیه حضور جهانی خود، در شرایطی که اقتصاد و سیاستش، به این حضور نیاز دارد، بعد دیگری از بحران معرفتی علمی است؛ یعنی ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن.

۱۹۹. گزینه ۲ درست است.

عبارت‌های اول و دوم و سوم و پنجم صحیح هستند.

عبارت چهارم: در نظام سیاسی لیبرال دموکراسی فقط می‌توان از مقبولیت نظام حرف زد و نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت.

۲۰۰. گزینه ۴ درست است.

- طرفداران قشربندی اجتماعی چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند.
- در هر جامعه‌ای، برخی از افراد در طبقه بالا و برخی دیگر در طبقه پایین متولد می‌شوند؛ یعنی نقطه شروع رقابت میان افراد، یکسان نیست.

- رویکرد در مدل لیبرالی، در حوزه رقابت است.

۲۰۱. گزینه ۴ درست است.

- در دوره پسمدرن، هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آنها، تعریف می‌شود.

- در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد. البته در این الگو، همچنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود؛ که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند دهد.

۲۰۲. گزینه ۱ درست است.

در اسلام، مسلمانان به آموختن علم نافع تشویق شده‌اند و از یادگیری علمی که فایده‌ای نداشته باشد، منع گردیده‌اند.

۲۰۳. گزینه ۴ درست است.

رفتار و فرهنگ گذشتگان مورد ارزیابی انتقادی قرار می‌گیرد. رفتار عاقلا نه‌شان را تأیید می‌کند و از رفتار جاهلانه و سفیهانه آنها انتقاد می‌کند.

۲۰۴. گزینه ۲ درست است.

- فارابی با توجه به جوامع زمان خود و جوامع گذشته و همچنین با استدلال عقلی، جوامع مختلف را براساس نوع علم،

اندیشه، فرهنگی و رفتاری که دارند به انواعی تقسیم کرده است.

- جامعه‌ای که به محور علم سازمان یافته باشد، مدینه فاضله نام دارد.

- علم در مدینه فاضله، به علم تجربی محدود نمی‌شود و علوم عقلی و وحیانی را نیز در برمی‌گیرد.

۲۰۵. گزینه ۳ درست است.

درباره هنجارها، ارزش‌ها و آرمان‌های جوامع مختلف، داوری علمی می‌کند و رویکرد انتقادی به جامعه خود و دیگر جوامع دارد.

فلسفه و منطق

۲۰۶. گزینه ۱ درست است.

از نظر افلاطون، نفس با ارزش‌ترین دارایی انسان است و توجه و مراقبت از نفس باید وظیفه اصلی هر انسانی باشد تا بدین‌وسیله نفس زیبا شود و به فضایل آراسته گردد. درس ۹ صفحه ۷۲

۲۰۷. گزینه ۳ درست است.

از نظر کانت اختیار ویژگی نفس انسان محسوب می‌شود نه بدن که یک امر مادی است. موجود اخلاقی بودن و وجدان اخلاقی داشتن تابع اراده و اختیار است. درس ۹ صفحه ۷۳

۲۰۸. گزینه ۴ درست است.

عبارت گزینه یک وجه مشترک عموم فیلسوفان مسلمان است و اختصاص به سهروردی ندارد. گزینه دوم دیدگاه ابن سینا راجع به نفس است. سهروردی معتقد بود این نفس، اگر نورانیت بیشتری کسب کند، حقایق هستی را بهتر رؤیت می‌کند و می‌تواند با کسب شایستگی و لیاقت بیشتر، مسیر کمال را طی کند. درس ۱۰ صفحه ۸۰

۲۰۹. گزینه ۲ درست است.

افلاطون در پاسخ به این سؤال که «در چه صورتی یک عمل در جهت سعادت است؟» می‌گوید: ... در صورتی عمل انسان در جهت سعادت است که بنا به فرمان و راهنمایی عقل انجام پذیرد. درس ۱۱ صفحه ۸۶

۲۱۰. گزینه ۲ درست است.

جُریزه به معنای خروج قوه عقل از اعتدال و رفتن به سوی افراط است. فردی که این ویژگی را دارد، پیش از این که بخواهد بیاموزد، به دنبال طرح شبهات و گیر انداختن دیگران است. درس ۱۱ صفحه ۸۷

۲۱۱. گزینه ۱ درست است.

از دیدگاه این مکتب، حقیقت انسان، همان‌گونه که بسیاری دیگر از فیلسوفان گفته‌اند، حقیقتی دو بُعدی است: روح و بدن. اما روح، براساس این مکتب، چیزی ضمیمه شده به بدن نیست، بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. درس ۱۰ صفحه ۸۱

۲۱۲. گزینه ۳ درست است.

دکارت به عقل به عنوان حقیقت برتر و متعالی معتقد نبود. (رد گزینه ۱) حاکمان کلیسا راجع با خلقت دیدگاه و نکته‌ای نداشتند فقط با عقل در دوره اول قرون وسطی مخالف بودند. (رد گزینه ۲) حکمای ایران باستان عقل را به نظری و عملی تقسیم نکردند. (رد گزینه ۴) این خرد و عقل که آفریده آفریننده است، وجودی عقلانی است که خرد و عقل انسان پرتو و مظهر اوست. (دیدگاه حکمای ایران باستان) می‌توان گفت که هراکلیتوس به هر دو کاربرد عقل توجه داشته است. از نظر او «کلمه» و «سخن» ظهور و پرتو عقل متعالی و برتر محسوب می‌شود. درس ۷ صفحه ۵۳

۲۱۳. گزینه ۴ درست است.

عقل انسان یک استعداد قابل رشد است. به میزانی که عقل انسان رشد یابد و قدرت استدلال انسان قوی‌تر شود، بهتر می‌تواند درست را از نادرست تشخیص دهد. به همین جهت، انسان در بسیاری موارد به اشتباه می‌افتد. علاوه بر این، انسان‌ها در بسیاری موارد تابع عقل خود نیستند. یعنی گرچه اگر به عقل خود مراجعه کنند، می‌دانند فلان راه اشتباه است، اما تحت تأثیر

عوامل دیگر مانند همراهی با دیگران، لذت‌های موقت، احساس خودبزرگ‌بینی یا خودکوچک‌بینی و حقارت به بیراهه می‌روند و به عوارض بد آن گرفتار می‌شوند. (پاورقی) درس ۷ صفحه ۵۴

۲۱۴. گزینه ۱ درست است.

ما انسان‌ها چون توان‌مندی‌های عقلی محدود و متفاوتی داریم، ممکن است از استدلال عقلی درست استفاده نکنیم و به نتیجه‌های نادرست برسیم و احساس کنیم میان دستاوردهای عقلی ما و داده‌های وحی تعارض‌هایی وجود دارد. در این قبیل موارد باید تلاش علمی خود را افزایش دهیم، (رد گزینه ۳) از دانش دیگران بهره ببریم تا بتوانیم خطاهای خود را اصلاح نموده (رد گزینه ۴) و از توهم و گمان تعارض میان یافته‌های عقلی و دستاوردهای وحیانی رهایی یابیم. (رد گزینه ۲) درس ۸ صفحه ۶۵

۲۱۵. گزینه ۲ درست است.

عبارت اول تأکید بر کمک به هم‌نوع دارد. در عبارت سوم و چهارم هم به اصل عبادت اشاره دارد. عبادت با انواع تعقل بدین معناست که در هر رفتار دینی که انجام می‌شود تفکر و اندیشیده شود. در واقع به فلسفه انجام آن کنش دینی توجه شود و از طرفی درباره خلقت و کیفیت آفرینش دیگر موجودات هم تعقل شود که خود این اندیشیدن هم سمت و سوی عبادی دارد. درس ۸ صفحه ۶۶ (تفکر)

۲۱۶. گزینه ۱ درست است.

همان‌گونه که در اعضای بدن، برخی بر برخی تقدم دارند، برخی از اعضای جامعه نیز بر برخی دیگر مقدم‌اند؛ مثلاً همان‌طور که قلب بر همه اعضای بدن ریاست دارد، در مدینه فاضله هم باید کسی که ویژگی‌های ممتازی دارد، بر مردم ریاست کند. درس ۹ صفحه ۷۶

۲۱۷. گزینه ۴ درست است.

علت نام‌گذاری این عالم به «طبیعت» بدان جهت است که اجزای این عالم، هر کدام طبع و ذات خاصی دارند و خود این عالم نیز به عنوان یک «کل»، طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است. درس ۱۰ صفحه ۸۰

۲۱۸. گزینه ۳ درست است.

حکمت اشراق نوعی بحث از وجود است که تنها به نیروی عقل و ترتیب استدلال اکتفا نمی‌کند بلکه آن را با سیر و سلوک قلبی نیز همراه می‌سازد. (رد گزینه ۱) این حکمت از آن رو اشراقی خوانده شده که از ظهور و انوار عقلی و تابش آنها بر نفس انسان‌های کامل به دست می‌آید. (رد گزینه ۲) آنچه را از طریق شهود کسب کرده است، با استدلال و برهان به دیگران تعمیم می‌دهد. (رد گزینه ۴) از نظر سهروردی، تحقیق فلسفی به شیوه استدلالی محض و بدون رسیدن به قلب، بی‌نتیجه است. درس ۱۰ صفحه ۸۳ و ۸۴

۲۱۹. گزینه ۱ درست است.

ملاصدرا می‌گوید: هستی یک حقیقت و یک واحد حقیقی بیش نیست. آنچه از کثرت در جهان مشاهده می‌کنیم، به معنای وجودهای مختلف و متکثر نیست، بلکه معنای دیگری دارد. او این نکته را با اصل اصالت وجود تلفیق کرد و گفت: حال که واقعیت اصالت با وجود است، نه ماهیت و وجود هم امر مشترک و واحد همان اشیا است، پس حقیقت، یکی بیش نیست و جایی برای تکثر واقعی در عالم وجود ندارد. درس ۱۱ صفحه ۹۴ و ۹۵

۲۲۰. گزینه ۴ درست است.

سفر سوم، سفر از حق (خدا) به سوی خلق، همراه با حق است. در این سفر سالک به سوی خلق باز می‌گردد در حالی که به حق توجه دارد و همه چیز را مظهر و جلوه او می‌یابد. درس ۱۱ صفحه ۹۱

روان‌شناسی

۲۲۱. گزینه ۱ درست است.

عالی‌ترین مرتبه شناخت حل مسئله و تصمیم‌گیری است.

۲۲۲. گزینه ۳ درست است.

ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به دلیل پیوستگی رشد، نمی‌توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم کرد، اما امروزه اکثر روان‌شناسان رشد، به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند.

۲۲۳. گزینه ۳ درست است.

خوگیری شامل عادت کردن به محرک خاص است به نحوی که به تدریج کمتر و کمتر به آن محرک می‌پردازیم.

۲۲۴. گزینه ۲ درست است.

فرض کنید فردی در آموزش مواد و حالات آن می‌گوید: مواد شامل جامد، مایع و گاز است. در تعریف جامد می‌گوید: جامد ماده‌ای است که شکل آن تابع شکل ظرف آن نیست؛ مثلاً پاک‌کن یک ماده جامد است. اگر آن را در ظرف‌های مختلف قرار دهیم، شکل پاک‌کن تغییر نمی‌کند. حال اگر این فرد، علاوه بر پاک‌کن، از مثال‌های بیشتری برای بیان مفهوم جامد استفاده کند، از روش بسط معنایی استفاده کرده است.

۲۲۵. گزینه ۱ درست است.

تشخیص مسئله با احساس مبهم از یک مسئله متفاوت است.

۲۲۶. گزینه ۴ درست است.

استفاده از روش‌های تحلیلی، دستیابی به راه حل مسئله را تضمین می‌کند.

۲۲۷. گزینه ۴ درست است.

کنترل نکردن هیجانات عامل مهمی است که مانع تصمیم‌گیری موفق می‌شود. در موقعیت تصمیم‌گیری، با افراد و حالت‌های مختلفی مواجه می‌شویم.

۲۲۸. گزینه ۱ درست است.

نگرش‌ها در شکل‌دهی به رفتار انسان، به دو صورت مثبت و منفی عمل می‌کنند.

۲۲۹. گزینه ۲ درست است.

نظام باورهای همه افراد به وسیله ارکانی همچون خانواده، مدرسه، اجتماع و در نهایت به وسیله خود فرد ساخته می‌شود.

۲۳۰. گزینه ۲ درست است.

به مجموعه الگوهای رفتاری و شناختی، که ما معمولاً در زندگی روزمره از آنها استفاده می‌کنیم، سبک زندگی می‌گویند.

۲۳۱. گزینه ۳ درست است.

فشار روانی عبارت است از نیاز برای دوباره سازگارشدن با شرایط جدید زندگی.

۲۳۲. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۱، حالتی از درماندگی و ناامیدی و در نتیجه شکست و ناکامی شکل گرفته است.

۲۳۳. گزینه ۴ درست است.

فشار روانی مثبت باعث ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی می‌شود.

۲۳۴. گزینه ۴ درست است.

مقابله: به معنای تلاش فرد برای از بین بردن فشار روانی و یا به حداقل رساندن و تحمل آن است.

۲۳۵. گزینه ۲ درست است.

افراد در مقابله‌های سازگارانه، موقعیت را به خوبی می‌سنجند، از راهنمایی و حمایت دیگران استفاده می‌کنند و به روش‌های انتخاب شده حل مسئله فکر می‌کنند.